

SAMMEN OM SUNDHED STYRKER VI DET GODE LIV

En sundhedspolitik for alle i Slagelse Kommune
2024-2034

Sammen om sundhed styrker vi det gode liv i Slagelse Kommune

Denne sundhedspolitik er til dig, der læser med lige nu.

Slagelse Kommune står ligesom landets øvrige kommuner overfor en række demografiske, socioøkonomiske og sundhedsmæssige udfordringer, der allerede i dag sætter pres på velfærden.

Ingen kan løfte sundhedsudfordringerne alene. Det kan vi heller ikke. De bedste resultater opnås, når vi arbejder sammen. Politikken skal derfor ses som en invitation til at være sammen om handlinger for sundheden.

I Slagelse Kommune arbejder vi ud fra det brede sundhedsbegreb. Det vil sige, at sundhed er mere end blot fravær af sygdom, men også en tilstand af fysisk, psykisk og socialt velvære.

Formålet med sundhedspolitikken er at sætte ramme og retning for det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde i hele kommunen.

En sundhedspolitik kan ikke stå alene. Sundhedspolitikken er en tværgående politik, som skal ses i sammenhæng med kommunens kernefortælling, øvrige politikker og strategier.

Vi vil være en kommune, hvor det er muligt at leve gode liv. Det gode liv defineres af den enkelte, men den fysiske og mentale sundhed er vigtig for et godt liv. Det er vores fælles ansvar, at vi sammen skaber mulighederne og rammerne for et sundt liv for alle, som bor i kommunen.

Vi skal gøre det let og naturligt at træffe sunde valg og understøtte, at alle har mulighed for at tage ansvar for eget liv.

Vi ser indsætterne på sundhedsområdet som en bred og langsigtet investering, hvor alle skal have mulighed for at leve et sundt og godt liv. Vi ved, at forandringer i vores sundhed ikke sker over natten, men er et resultat af en længevarende koordineret indsats.

Sundhed ses ikke alene som et mål i sig selv, men også som et middel til at skabe bedre forudsætninger for at understøtte udviklingen og væksten i kommunen.

Sundhedspolitikken består af tre fokusområder, som vil blive fulgt op med fælles handleplaner.

Sundhedspolitikken er for alle i kommunen. Derfor har mange forskellige aktører og samarbejdspartnere været med til at give input til udviklingen af politikken. Tak til alle, der har bidraget til processen.

Sundhedsudvalget

Samarbejde på tværs og et fælles vi

Det gode liv er noget, vi skaber sammen. Derfor er hele afsættet for arbejdet med de tre fokusområder samarbejde på tværs og et fælles "vi". Det fælles "vi" definerer kommunen som organisation, men også alle andre aktører.

Ved at spille sammen og udnytte hinandens styrker, skal vi understøtte rammerne for et sundt og godt liv. Sammen vil vi udvikle bedre tilbud og indsatser med fokus på sundhedsfremme og forebyggelse til alle i kommunen. Dette gælder også de fysiske rammer, som skal invitere til ophold og aktivitet i både natur og byrum.

Vi vil sikre tværgående, helhedsorienterede indsatser og gode overgange mellem livsfaser, sundhedstilbud og behandlingsforløb. I dette samarbejde spiller sundhedsvæsenet, foreninger, uddannelsesinstitutioner, organisationer, virksomheder, aftenskoler, lokalsamfundet, de frivillige og den enkelte selv en vigtig rolle.

Samtidig har kommunen, som organisation, en vigtig rolle i at facilitere og indgå i samarbejde med aktører, der kan understøtte muligheden for et sundt liv for kommunens borgere.

Hvordan vil vi samarbejde?

- Vi vil dele viden og sætte fælles mål gennem handleplaner
- Vi vil inddrage de relevante målgrupper i udviklingen af indsatser
- Vi vil indgå i partnerskaber og samarbejde nationalt, regionalt og lokalt om sundhedsfremmende indsatser og tilbud.

Tre fokusområder for arbejdet med gode og sunde liv

Sundhedspolitikken har tre fokusområder, som hver især understøtter gode og sunde liv. Fokusområderne skal være en hjælp til at sikre prioritering af sundhedsfremmende og forebyggende tiltag samt skabe sunde rammer, som indbyder til gode og sunde liv.

I arbejdet med fokusområderne er det vigtigt at være realistisk, så vi sammen sikrer, at vi kommer i mål.

Fokusområderne er:

Tidlig indsats hele livet

- Alle skal have de bedste forudsætninger for et godt liv

Fællesskab

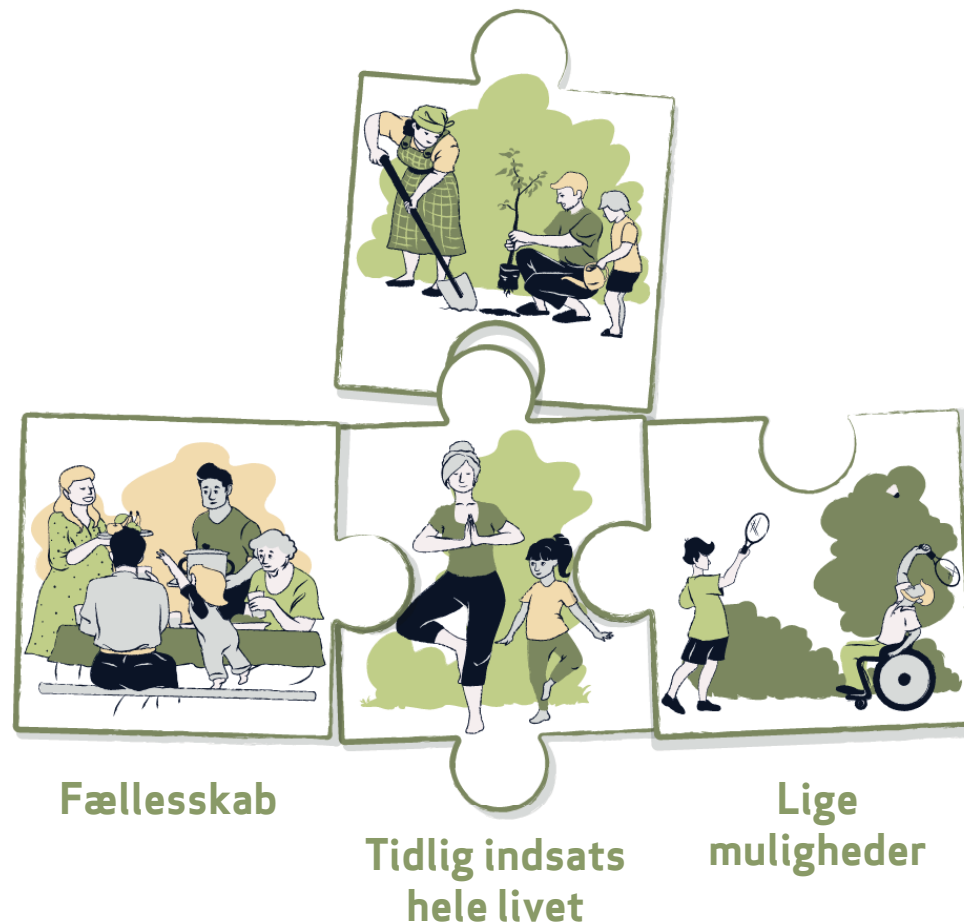
- Alle skal have mulighed for at være en del af et fællesskab

Lige muligheder

- Der skal være lige muligheder for alle.

Under hvert fokusområde er der udvalgt en række prioriteringer, som vil blive beskrevet i fælles handleplaner på tværs af kommunen. Handleplanerne skal fungere som arbejdsredskab, så det bliver lettere for den enkelte at træffe sunde og gode valg i dagligdagen.

Samarbejde på tværs og et fælles vi

Fællesskab

Tidlig indsats
hele livet

Lige
muligheder

Samarbejde på tværs og et fælles vi er afsættet for at arbejde med de tre fokusområder 'Tidlig indsats hele livet', 'Fællesskab' og 'Lige muligheder'. Ud over at de tre fokusområder rammesætter vigtige prioriteringer for det gode og sunde liv, skal de også ses i samspil som understøttende til hinanden.

Tidlig indsats hele livet

Alle skal have de bedste forudsætninger for et godt liv

Tidlig indsats kan både forstås som tidlig i forhold til alder og tidlig i forhold til problemets opståen.

Det gode liv og de sunde vaner grundlægges i barndommen, det er derfor vigtigt med en tidlig indsats. Vi prioriterer en tidlig forebyggende, sundhedsfremmende og rehabiliterende indsats. Jo tidligere der sættes ind med støtte, vejledning og hjælp, jo større er chancen for at opnå en positiv sundhedsmæssig effekt hele livet. De fysiske rammer i kommunen skal også understøtte gode og sunde vaner hele livet.

Vi vil prioritere:

Tidlig indsats for børn og unge

Vi vil give børn og unge den bedste start på livet, så vi sammen sikrer de bedste forudsætninger for deres sundhed, trivsel og læring. Vi vil understøtte at alle børn og unge får en uddannelse, kommer i beskæftigelse og opretholder en sund livsstil gennem hele livet med fx sund kost, bevægelse og mental sundhed. Dette kræver en helhedsorienteret indsats med fokus på både hjemmet, dagtilbud, skole og fritidsliv. Vores byrum skal invitere til ophold og bevægelse, og vi skal fremme en bæredygtig infrastruktur ved at prioritere cyklister og gående.

Forebyggelse og mestring af kronisk sygdom og udvikling af multisygdom

Vi vil forebygge kronisk sygdom og forværring af kronisk sygdom, uanset alder og ståsted i livet. Det vil vi gøre ved at forebygge overvægt, tobaks- og nikotinbrug, problematisk alkohol adfærd og stofmisbrug og ved at sætte tidligt ind, når sygdommen først er indtruffet. Vi vil målrette vores tilbud til de borgere, som er i risiko for at udvikle kronisk sygdom. Vi vil sikre, at borgere med kronisk sygdom får den støtte og behandling, som de har brug for, og på den måde forebygge u hensigtsmæssige indlæggelser og genindlæggelser.

Fællesskab

Alle skal have mulighed for at være en del af et fællesskab

Det gode liv tilbyder fællesskaber og sociale relationer i nærmiljøet og byen. Meningsfulde fællesskaber fremmer vores mentale sundhed, glæde og trivsel. Derfor skal alle have mulighed for at være en del af et fællesskab i det omfang, den enkelte ønsker det. Når vi er aktive og deltager i fællesskaber, styrker vi vores mentale sundhed og reducerer risikoen for ensomhed.

Vi vil prioritere:

Flere ind i fællesskaber

I Slagelse Kommune skal der være mulighed for at finde den aktivitet og det fællesskab, som understøtter det gode liv og mental sundhed for den enkelte. Vi vil understøtte, at flere deltager i sociale fællesskaber gennem synliggørelse af eksisterende fællesskaber samt ved at sikre mangfoldighed. Når vi etablerer indsatser og tilbud, skal vi bruge fællesskabet som styrkende element i indsatsen. Vi skal ligeledes understøtte den enkeltes kompetencer ift. at kunne begå sig i meningsfulde fællesskaber. Det kan være store eller små, virtuelle eller fysiske, formelle eller uformelle fællesskaber. **Vi har øje for fællesskaber i fritidslivet, arbejdslivet og i forbindelse med uddannelse og for den betydning, fællesskaber har for sundhedstilstanden.** Men også når vi indretter vores byrum og planlægger nye boligområder, skal det være med fællesskabet i fokus.

Styrke den mentale sundhed

Vi vil understøtte, at den enkelte har det godt, trives og fungerer i hverdagen – med andre ord, at den enkelte oplever god mental sundhed og trivsel. Dette vil vi bl.a. gøre ved at sikre forebyggende indsatser for børn, unge, voksne og ældre, som ikke trives, samt ved tidlig indsats til udsatte familier. For at gøre arbejdet med mental sundhed mere konkret og håndgribeligt arbejder vi med de tre simple råd fra partnerskabet ABC for mental sundhed: Gør noget aktivt – Gør noget sammen – Gør noget meningsfuldt. Med rådene sætter vi rammen for udviklingen af indsatser og tilbud, der kan inspirere til mening, værdi og glæde i livet for den enkelte og sammen med andre.

Forebyggelse af ensomhed

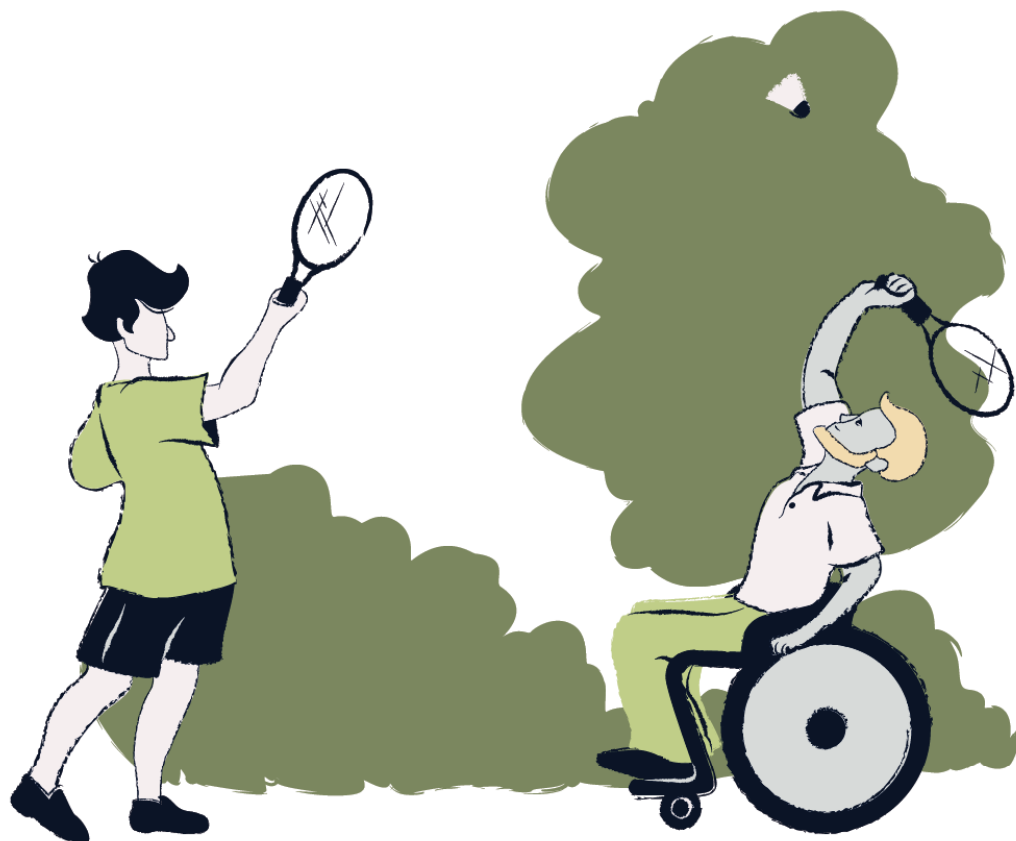
Vi vil forebygge ensomhed ved at sikre støtte til de borgere, der har behov for hjælp til at komme ud af ensomheden. Vi vil bl.a. forbedre mulighederne for at være en del af et fællesskab, sikre de nødvendige rammer for at fastholde den enkelte i fællesskabet og sikre, at den enkelte finder mening i hverdagen. Vi vil inddrage og understøtte de frivillige i dette perspektiv.

Lige muligheder

Der skal være lige muligheder for alle

Trods forskelligheder skal alle have mulighed for at leve et sundt og godt liv. Sundheden er skævt fordelt i Danmark – også i Slagelse Kommune. Nogle lever længere og har flere år uden sygdom end andre. Derfor har vi et særligt ansvar overfor dem, som ikke på egen hånd kan tage ansvar for egen sundhed.

Vi vil også sikre, at kommunens veje, stier, badebroer m.m. favner mangfoldigheden og sikrer lige adgang og anvendelighed for alle.

Vi vil prioritere:

Lighed i sundhed

Vi vil arbejde for, at forskellene i sundhedsadfærd udlignes uanset alder, køn, sociale og økonomiske forskelle. Vi skal derfor tage hånd om dem, der ikke selv kan eller har brug for støtte til at tage vare på egen sundhed. Det gælder fx børn i udsatte positioner, socialt udsatte, personer med handicap, **personer uden for arbejdsmarkedet eller uden uddannelse** og svage ældre. Det vil vi bl.a. gøre ved at sikre målrettede og differentierede tilbud, som understøtter den enkeltes muligheder for at gennemføre skolegang og uddannelse, finde beskæftigelse og indgå i meningsfulde fællesskaber.

Flere gode leveår

Vi vil sikre flere gode leveår og bedre mulighed for at leve det liv, man ønsker, ved at styrke den enkeltes ressourcer og sociale relationer. Vi vil understøtte, at flere fastholder evnen til at klare sig selv i længere tid og har et godt helbred.

Øget tilgængelighed

Vi vil sikre sundhedsfremmende og forebyggende tilbud i nærområdet samt skabe fleksible og let tilgængelige kultur-, fritids- og sundhedstilbud. Vi vil skabe sunde rammer, som understøtter, at det sunde valg også bliver det lette valg, fx ved at tænke bevægelse, fællesskab og natur ind i indretningen af det offentlige rum. Vi vil arbejde for, at alle har adgang til de sundhedsydelse, tilbud og indsatser, som findes indenfor kommunegrænsen – både ift. at skabe overblik over muligheder, sikre den fysiske tilgængelighed og anvendelighed.

Fra papir til praksis

Sundhedspolitikken får først liv, når den bliver en naturlig og en fast del af vores hverdag, tankesæt og handlinger. Det skal være en politik, der favner og involverer bredt. Sådan har det været i udviklingen af politikken, og sådan skal det også være, når politikken skal omsættes til praksis.

Sundhedspolitikken skal løftes på tværs af politiske udvalg, kommunale fagområder og i tæt samspil med øvrige aktører. Sundhedspolitikken fokuserer på at udmøntes i fælles handleplaner med konkrete indsatser, hvor alle relevante aktører involveres både i planlægning af indsatserne og den praktiske gennemførelse af dem. Derfor vil Slagelse Kommune gå nye veje og løbende inddrage borgere, samarbejdspartnere og andre relevante aktører til arbejdsseminarer.

Arbejdet med sundhedspolitikken og de konkrete handleplaner skal tænkes ind i kerneopgaven. Det er igennem nuværende og nye opgaver, samarbejder og snitflader, at vi sammen skal omsætte fokusområderne til handlinger.

Derfor forpligter både Byråd og de øvrige sig til at sikre samarbejde med og inddragelse af relevante aktører. Der vil løbende blive sat fælles handleplaner i gang for at sætte handlinger og indsatser i fokus. Handleplanerne revideres undervejs, og nye handlinger kan komme til. Der vil løbende blive fulgt op på effekten af indsatserne i handleplanerne, **som vil blive forelagt politisk.**

Hvad er sundhed?

I udviklingen af denne sundhedspolitik har de mange involverede aktører og samarbejdspartnere svaret på spørgsmålet Hvad er sundhed for jer? Af svarene, som ses i figuren til højre, fremgår det, at sundhed er meget mere end bare fravær af sygdom, men også handler om fællesskab, balance og at kunne klare sig selv.

Illustrationer af Radostina Kazakova

